

CÁCH MẠNG THÁNG TÁM NĂM 1945 - BIỂU TƯỢNG SỨC MẠNH ĐOÀN KẾT CỦA DÂN TỘC VIỆT NAM

NGUYỄN THỊ HOA PHƯỢNG^(*)

Ngày nhận bài: 28/7/2025 Ngày thẩm định: 05/8/2025 Ngày duyệt đăng: 20/8/2025

Tóm tắt: Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công lật đổ chế độ quân chủ phong kiến hơn một nghìn năm, ách thống trị thực dân hơn 80 năm, giải phóng đất nước khỏi sự chiếm đóng của phát xít Nhật, từ đó mở ra một kỷ nguyên mới cho lịch sử dân tộc Việt Nam. Nhân dân ta từ thân phận nô lệ trở thành người chủ thực sự của đất nước, làm chủ vận mệnh của mình. Thành quả đó thể hiện tinh thần yêu nước nồng nàn và sức mạnh đoàn kết của dân tộc Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng. Bài viết khẳng định thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám là biểu tượng của sức mạnh đoàn kết dân tộc Việt Nam, từ đó tiếp tục phát huy giá trị của sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc trong giai đoạn mới.

Từ khóa: Cách mạng Tháng Tám; đại đoàn kết dân tộc; Việt Nam

1 Sức mạnh đại đoàn kết của dân tộc Việt Nam là nguồn gốc làm nên thắng lợi của các cuộc đấu tranh chống giặc ngoại xâm, giành và giữ độc lập dân tộc.

Ngay từ khi được thành lập, Đảng Cộng sản Việt Nam đã nhận thấy động lực cách mạng từ quảng đại quần chúng và xác định nhiệm vụ tổ chức, tập hợp, đoàn kết quần chúng nhân dân, coi đây là chiến lược xuyên suốt, nhất quán, là cội nguồn của sức mạnh trong mọi thời kỳ cách mạng. *Cương lĩnh chính trị đầu tiên* do lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc soạn thảo đã thể hiện rõ những luận điểm về xây dựng khối đại đoàn kết, đó là lực lượng của nhiều giai cấp, tầng lớp trong xã hội Việt Nam. *Sách lược vắn tắt* của Đảng ghi rõ: “Đảng... phải thu phục đại bộ phận giai cấp mình, phải làm cho giai cấp mình lãnh đạo được dân chúng...,

phải thu phục được đại bộ phận dân cày,... phải hết sức liên lạc với tiểu tư sản, trí thức, trung nông, Thanh Niên, Tân Việt,... để kéo họ đi vào phe vô sản giai cấp”⁽¹⁾.

Tại Đại hội lần thứ I (tháng 3/1935), Đảng khẳng định, nguồn gốc sức mạnh của Đảng chính là mối quan hệ mật thiết giữa Đảng với quần chúng. Nếu Đảng không được quần chúng ủng hộ thì “những nghị quyết cách mạng của Đảng chỉ là những lời nói không”; do vậy, công tác tranh thủ rộng rãi quần chúng là nhiệm vụ “quan trọng và cấp bách nhất”, Đại hội đã ra nghị quyết thành lập tổ chức Phản đế liên minh và thông qua điều lệ của tổ chức này. Trong những năm 1936 - 1939, trước nguy cơ chiến tranh thế giới đe dọa toàn nhân loại, Đảng Cộng sản Đông Dương đề ra chủ trương: đoàn kết, tập hợp các tầng lớp nhân dân trong một mặt trận rộng rãi, hoạt động công khai trên báo chí, đấu tranh nghị trường, đòi dân sinh, dân chủ, cải thiện đời sống cho người lao động.

^(*) TS, Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Trong cao trào đấu tranh giải phóng dân tộc giai đoạn 1939 - 1945, những quan điểm, chủ trương của Đảng về xây dựng và phát huy khối đại đoàn kết toàn dân tộc gắn với kiến lập một hình thức mặt trận dân tộc thống nhất rộng rãi có bước phát triển đột phá.

Chiến tranh thế giới thứ hai nổ ra (tháng 9/1939), nhân dân Việt Nam và Đông Dương đứng trước nguy cơ tồn vong dưới sự cai trị của thực dân Pháp và quân phiệt Nhật. Đảng không ngừng chú trọng xây dựng, củng cố khối liên minh công - nông và coi trọng việc đoàn kết, tập hợp các lực lượng khác, như thanh niên, phụ nữ, học sinh, trí thức, tiểu thương, tư sản, địa chủ,... Trên cơ sở đó, Đảng chủ trương tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân, coi “thống nhất lực lượng dân tộc là điều kiện cốt yếu để đánh đổ đế quốc Pháp”⁽²⁾, huy động sức mạnh toàn dân tộc, phát huy tinh thần “đem sức ta mà tự giải phóng cho ta”. Quan điểm này khẳng định sức mạnh nội lực của dân tộc, mặt khác kế thừa, phát triển tư tưởng “lấy dân là gốc” của dân tộc Việt Nam.

Tại Hội nghị Trung ương 8 (tháng 5/1941), Đảng đã quyết định thành lập Mặt trận Việt Minh, nhằm liên hiệp tất cả các giới, đồng bào yêu nước, không phân biệt giàu nghèo, già trẻ, gái trai, không phân biệt tôn giáo và xu hướng chính trị để cùng nhau đấu tranh giành độc lập, quyền sống, đặt quyền lợi dân tộc lên cao nhất, ưu tiên hàng đầu. Đảng khẳng định: “Trong lúc này quyền lợi của bộ phận, của giai cấp phải đặt dưới sự sinh tử, tồn vong của quốc gia, của dân tộc. Trong lúc này nếu không giải quyết được vấn đề dân tộc giải phóng, không đòi được độc lập, tự do cho toàn thể dân tộc, thì chẳng những toàn thể quốc gia dân tộc còn chịu mãi kiếp ngựa trâu, mà quyền lợi của bộ phận, giai cấp đến vạn năm cũng không đòi lại được”⁽³⁾.

Đảng xác định, mục tiêu của Cách mạng Tháng Tám là đem lại lợi ích tối cao cho dân tộc, vì lợi ích của nhân dân lao động và quyền thiêng liêng của con người, đó là: giành chính

quyền về tay nhân dân, đem lại độc lập, tự do, hạnh phúc cho nhân dân,... Vì vậy, trước lời kêu gọi của lãnh tụ Hồ Chí Minh và Mặt trận Việt Minh, toàn thể dân tộc Việt Nam đã cùng nhau đứng lên giành chính quyền. Quan điểm, chủ trương sáng suốt đó chính là cơ sở giúp Đảng phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc để vượt qua khó khăn, nguy hiểm.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng và Mặt trận Việt Minh, quần chúng nhân dân được tổ chức thành các đoàn thể cứu quốc: Nông dân cứu quốc, Thanh niên cứu quốc, Công nhân cứu quốc, Phụ nữ cứu quốc,... Khối đại đoàn kết dân tộc không ngừng được mở rộng, củng cố; đồng thời, lực lượng của khối đại đoàn kết được nâng lên một trình độ mới, chất lượng mới - đại đoàn kết quy tụ dân tâm có hệ tư tưởng, có tổ chức, có lực lượng lãnh đạo. Qua đó, sức mạnh của khối đại đoàn kết dân tộc, tinh thần sáng tạo, chủ động của nhân dân được tăng lên nhanh chóng, tạo nên sức mạnh quật khởi của dân tộc Việt Nam. Công tác tổ chức, vận động, đoàn kết quần chúng trong Cách mạng Tháng Tám đã thể hiện tính cách mạng triệt để, kết tinh giá trị văn hóa, tinh thần, ý chí của cả dân tộc anh hùng với truyền thống của hàng nghìn năm chống giặc ngoại xâm. Cuộc Tổng khởi nghĩa Cách mạng Tháng Tám mang tính nhân dân, tính dân tộc sâu sắc. Sức mạnh dân tộc của Việt Nam được phát huy mạnh mẽ và triệt để trên cơ sở tư tưởng độc lập, tự do và chiến lược đại đoàn kết dân tộc được tập hợp trong Mặt trận Việt Minh do lãnh tụ Hồ Chí Minh sáng lập và lãnh đạo.

Thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám năm 1945 đã mở đầu cho một thời đại mới trong lịch sử dân tộc - thời đại Hồ Chí Minh. Trong quá trình đấu tranh giành độc lập, tự do, dân tộc ta luôn phát huy truyền thống đoàn kết để tiếp tục lập những chiến công, tạo nên những bước ngoặt vĩ đại: kháng chiến chống Pháp, kháng chiến chống Mỹ thắng lợi, hoàn thành sự nghiệp giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, cả nước đi lên xây dựng chủ nghĩa xã hội, bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền,

thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc. Thomas Hodgkin - sử gia người Anh đã đánh giá: “Cách mạng Tháng Tám năm 1945 ở Việt Nam là một sự kiện quan trọng nhất trong lịch sử thế giới sau Cách mạng Tháng Mười Nga. Đó là cuộc cách mạng do Đảng Cộng sản lãnh đạo, một đảng chỉ mới ra đời được mười lăm năm. Đó là cuộc cách mạng đầu tiên thành công trong việc lật đổ chính quyền của chế độ thuộc địa. Nó đã nổ ra trong một thời điểm lịch sử kết thúc cuộc Chiến tranh thế giới thứ hai... Như vậy, cuộc Cách mạng Tháng Tám đã đánh dấu sự bắt đầu của một thời kỳ mới, nó vạch đường ranh giới của thời đại thực dân bắt đầu nhường chỗ cho thời đại phi thực dân hóa”⁽⁴⁾. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng khẳng định: “Cách mạng Tháng Tám đã lật đổ nền quân chủ mấy mươi thế kỷ, đã đánh tan xiềng xích thực dân gần 100 năm, đã đưa chính quyền lại cho nhân dân, đã xây dựng nền tảng cho nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, độc lập, tự do, hạnh phúc”⁽⁵⁾.

Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thắng lợi mở ra một bước ngoặt lớn trong lịch sử dân tộc, một cuộc đổi đời chưa từng có với mỗi người Việt Nam. Nhân dân ta từ thân phận nô lệ trở thành người chủ thực sự của đất nước, làm chủ vận mệnh, cuộc sống của mình. Nước ta từ một nước thuộc địa, nửa phong kiến trở thành một nước độc lập, xây dựng chế độ cộng hòa dân chủ đầu tiên ở khu vực Đông Nam Á. Trong những nguyên nhân làm nên thắng lợi vĩ đại đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt đề cao tinh thần đoàn kết của toàn thể nhân dân Việt Nam: “Trong bầu trời không có gì quý bằng nhân dân. Trong thế giới không có gì mạnh bằng lực lượng đoàn kết của nhân dân”⁽⁶⁾. Bài học về đại đoàn kết toàn dân tộc trong Cách mạng Tháng Tám 1945 đến nay vẫn còn nguyên giá trị, là biểu tượng của chân lý, sức mạnh đoàn kết của dân tộc Việt Nam khi bước vào kỷ nguyên mới.

2. Thẩm nhàn lời căn dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Đoàn kết là sức mạnh của chúng ta. Đoàn kết chặt chẽ, thì chúng ta nhất định có thể khắc phục mọi khó khăn, phát

triển mọi thuận lợi và làm tròn mọi nhiệm vụ nhân dân giao phó cho chúng ta”⁽⁷⁾, qua gần 40 năm đổi mới, Đảng luôn chú trọng xây dựng và phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Đại hội lần thứ XIII của Đảng nhấn mạnh: “Khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc; phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa, sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và của nền văn hóa, con người Việt Nam”⁽⁸⁾. Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII ban hành Nghị quyết số 43-NQ/TW ngày 24/11/2023 “về tiếp tục phát huy truyền thống, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, xây dựng đất nước ta ngày càng phồn vinh, hạnh phúc”. Nghị quyết khẳng định: “Đại đoàn kết toàn dân tộc là truyền thống quý báu, đường lối chiến lược quan trọng, xuyên suốt của Đảng; nguồn sức mạnh to lớn, nhân tố quyết định thắng lợi sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”⁽⁹⁾. Qua thực tiễn công tác xây dựng Đảng, Nghị quyết cũng xác định, đoàn kết trong Đảng chính là trung tâm để xây dựng đoàn kết trong cả hệ thống chính trị và toàn xã hội, mà trước hết là trong nội bộ Đảng, từ Trung ương đến cơ sở, phải thật sự thống nhất ý chí và hành động, mỗi cán bộ, đảng viên đặt lợi ích chung, lợi ích dân tộc lên trên hết, trước hết, chấp hành nghiêm kỷ luật, ngăn chặn mọi biểu hiện bè phái, “lợi ích nhóm” gây tổn hại đến khối đoàn kết dân tộc, làm suy giảm sức mạnh nội lực.

Xuyên suốt tiến trình lãnh đạo đất nước, Đảng luôn nhất quán coi đại đoàn kết toàn dân tộc là nền tảng chiến lược, động lực chủ yếu và nhân tố quyết định thắng lợi của sự nghiệp cách mạng. Trước yêu cầu mới, cần tiếp tục cụ thể hóa, thể chế hóa sâu sắc các quan điểm của Đảng, để phát huy tối đa sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc trong sự nghiệp phát triển bền vững đất nước.

Thực hiện chủ trương của Đảng về sắp xếp, tinh gọn bộ máy tổ chức của hệ thống chính trị, sáp nhập các đơn vị hành chính,

“sắp xếp lại giang sơn”, tổ chức không gian phát triển mới, tạo động lực phát triển đất nước, Đảng, với tầm nhìn chiến lược và bản lĩnh lãnh đạo, đã kiên quyết giữ vững và phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, coi đó là “mạch nguồn”, là “sợi chỉ đỏ” xuyên suốt, bảo đảm cho đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước được thực hiện triệt để, nhất quán, thành công, đáp ứng cao nhất, tốt nhất mọi nguyện vọng chính đáng của nhân dân.

Trong bài viết *Sức mạnh của đoàn kết*, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh, đoàn kết là chiến lược xuyên suốt của Đảng, là chân lý của mọi thời đại: “Sức mạnh của tinh thần đoàn kết không chỉ là bài học được đúc kết từ thực tiễn cuộc sống ngàn đời của nhân loại, mà còn là cội nguồn làm nên những thành tựu vĩ đại của xã hội loài người. Điều này đặc biệt đúng trong lịch sử cách mạng Việt Nam gần một thế kỷ qua”⁽¹⁰⁾. Tổng Bí thư cũng cho rằng, đoàn kết là chiến lược xuyên suốt của Đảng, nếu thiếu đoàn kết, đồng thuận sẽ làm chệch hướng hoặc kìm hãm quá trình vận hành bộ máy hiệu quả. Do vậy, giữ gìn đoàn kết chính là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu - là điều kiện tiên quyết để mọi công việc cải cách khác của đất nước diễn ra thuận lợi. Phát huy khối đại đoàn kết dân tộc là một trong những giải pháp then chốt đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới. Với dân tộc Việt Nam, càng trong khó khăn, thách thức, đứng trước yêu cầu, nhiệm vụ cách mạng càng lớn lao, càng phải đoàn kết chặt chẽ, rộng rãi, vững chắc, chỉ có đoàn kết mới có thắng lợi, thành công.

Để thực hiện thành công Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng, chuẩn bị cho nhiệm kỳ Đại hội XIV và mục tiêu phát triển đất nước đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, năm 2050, Đảng xác định rõ sẽ tiếp tục lãnh đạo đất nước phát huy truyền thống, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, kết hợp với sức mạnh của thời đại, khơi dậy mạnh mẽ khát vọng cống hiến của mọi người dân, tự chủ, tự hào, tự tin bước vào kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình, phát triển của dân tộc Việt Nam.

Tinh thần đó được ghi rõ trong Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị “về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia”: “Tăng cường sự lãnh đạo toàn diện của Đảng, phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, sự tham gia tích cực của doanh nhân, doanh nghiệp và Nhân dân đối với phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia. Xác định đây là cuộc cách mạng sâu sắc, toàn diện trên tất cả các lĩnh vực; được triển khai quyết liệt, kiên trì, đồng bộ, nhất quán, lâu dài với những giải pháp đột phá, mang tính cách mạng. Người dân và doanh nghiệp là trung tâm, là chủ thể, nguồn lực, động lực chính; nhà khoa học là nhân tố then chốt; Nhà nước giữ vai trò dẫn dắt, thúc đẩy, tạo điều kiện thuận lợi nhất cho phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia”⁽¹¹⁾. Dự thảo các Văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng cũng xác định: “Thực hiện đại đoàn kết toàn dân tộc trên nền tảng của khối liên minh giữa giai cấp công nhân, giai cấp nông dân và đội ngũ trí thức do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo; giải quyết hài hòa mối quan hệ lợi ích; bảo đảm công bằng, bình đẳng giữa các dân tộc, giai cấp, tầng lớp xã hội và mỗi người dân trong tiếp cận cơ hội và thụ hưởng thành quả phát triển; nêu cao ý thức trách nhiệm của mỗi cá nhân, cộng đồng với quốc gia - dân tộc”⁽¹²⁾.

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, đại đoàn kết dân tộc không chỉ là mục tiêu, nhiệm vụ hàng đầu của Đảng, mà còn là mục tiêu, nhiệm vụ hàng đầu của cả dân tộc. Vì vậy, để thực hiện thành công khát vọng phát triển của đất nước, Đảng phải không ngừng phát huy tính chủ động, sức mạnh sáng tạo to lớn của các tầng lớp nhân dân, góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Bên cạnh đó, cần phát huy tốt hơn nữa vai trò đoàn kết các giai cấp, tầng lớp trong xã hội, nêu cao vai trò của các cá nhân tiêu biểu trong các giới đồng bào, các dân tộc, tôn giáo, người Việt Nam định cư ở nước

ngoài. Đồng thời, quan tâm đến tâm tư, nguyện vọng và lợi ích thiết thực của các tầng lớp nhân dân, tạo mọi điều kiện thuận lợi và vận động, khuyến khích nhân dân tham gia vào các phong trào thi đua, các cuộc vận động do Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên phát động; phát huy mọi nguồn lực, khả năng sáng tạo, đóng góp tích cực vào sự nghiệp chung của đất nước. Đảng ta cũng luôn xác định: xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân cần bảo đảm sự thống nhất cao về nhận thức, tư tưởng và hành động, kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, kiên quyết, kiên trì bảo vệ, giữ vững độc lập, chủ quyền quốc gia, giữ vững ổn định chính trị - xã hội, xây dựng đất nước ngày càng giàu mạnh, văn minh, nhân dân có cuộc sống ấm no, hạnh phúc.

Bên cạnh đó, việc xây dựng khối đại đoàn kết, phát huy sức mạnh của nhân dân còn phải hết sức quan tâm đến công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, phòng, chống âm mưu, hoạt động “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch; kiên quyết đấu tranh với các quan điểm sai trái, phản động, cơ hội chính trị. Tăng cường tuyên truyền sâu rộng để toàn dân, toàn quân nhận thức sâu sắc âm mưu thâm độc của các thế lực thù địch xuyên tạc lịch sử, xuyên tạc quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước về vấn đề dân tộc, tôn giáo nhằm chia rẽ, phá hoại khối đại đoàn kết dân tộc, phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng, thành quả của Cách mạng Tháng Tám năm 1945,...

3. 80 năm đã trôi qua, thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám năm 1945 là minh chứng sinh động về sức mạnh đồng thuận của dân tộc Việt Nam, khi được Đảng khơi dậy, tổ chức tập hợp với tinh thần tự lực, tự cường. Thắng lợi đó đã khẳng định trong thực tế lòng tin tuyệt đối của quần chúng nhân dân vào đường lối cứu nước, giải phóng dân tộc của Đảng Cộng sản Việt Nam. Bài học về phát huy sức mạnh tổng hợp của nhân dân, đoàn kết, tập hợp mọi lực lượng dân tộc trong Cách mạng Tháng Tám vẫn giữ nguyên giá trị trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước hiện nay.

Việt Nam đang đứng trước cơ hội mới, với khát vọng phát triển đất nước hùng cường, với ý chí đổi mới không ngừng, công cuộc “sắp xếp lại giang sơn” để tạo điều kiện phát triển đất nước đang được tiến hành thuận lợi. Bên cạnh đó, không ít khó khăn, thách thức đang đặt ra trước yêu cầu phát triển nhanh và bền vững đất nước. Vì vậy, hơn bao giờ hết, Đảng cần tiếp tục giữ vững, củng cố và phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc, sự đồng thuận của toàn xã hội trong tiến trình xây dựng đất nước, đưa đất nước vững vàng bước tiếp trên con đường xây dựng một nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa hòa bình, văn minh, phồn vinh và hạnh phúc □

(1) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đảng toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2002, t.2, tr.4

(2) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đảng toàn tập*, Sđd, t.6, tr.546

(3) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đảng toàn tập*, Sđd, t.7, tr.113

(4) Thomas Hodgkin, *Cách mạng Việt Nam và một vài bài học*, trong cuốn *Thế giới bàn về Việt Nam*, t.2, Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội, 1976, tr.224

(5) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, t.7, tr.25-26

(6) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.10, tr.543

(7) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.9, tr.145

(8) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.I, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.110

(9) Nghị quyết số 43-NQ/TW ngày 24/11/2023 Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII “về tiếp tục phát huy truyền thống, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, xây dựng đất nước ta ngày càng phồn vinh, hạnh phúc”

(10) Tổng Bí thư Tô Lâm, *Sức mạnh của đoàn kết*, <https://baochinhphu.vn/>, ngày 29/6/2025

(11) Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị “về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia”

(12) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Dự thảo các Văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng* (Tài liệu sử dụng tại Đại hội Đảng bộ cấp xã, cấp tỉnh và tương đương) (lưu hành nội bộ), Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2025, tr.50